

18 november 2018

**EEN RIJKE SCHAT VAN WIJSHEID
SCHONK GOD ONS IN ZIJN WOORD (Gez. 326)**

Bijbellezing: 2 Timotheüs 3, 14-17

Een woord kan soms zo'n geweldige impact hebben... Neem het woord 'brexit': wat dat allemaal aan gevoelens, gedachten, meningen en discussies oproept... Of het woord 'zwarte piet'... Maar ook op persoonlijk vlak kan een woord een enorme impact hebben: dat ene woord waarmee je vroeger voor iets werd uitgemaakt..., je zult het nooit vergeten, het zal je leven lang je blijven achtervolgen. Of juist die paar troostende woorden die je op een keer mocht ontvangen, toen je er zo diep doorheen zat. Wat een weldaad! ... Maar ook misschien wel je eigen ja-woord toen je belijdenis deed. Woorden kunnen zoveel betekenis hebben...

De Statenvertalers waren overtuigd van de geweldige betekenis van *het* Woord, van het Woord van God. Het had zoveel betekenis..., het was zoiets groots... en daarom gingen zij er heel behoedzaam mee om. Toen er werd besproken wie deze nieuwe vertaling van de Bijbel vanuit de grondtekst moest gaan verzorgen, was een van de criteria dat men een – zo noemde men het toen: - 'godzalig' persoon moest zijn. Een Godzalig persoon, een Godvrezend persoon, een persoon die dicht bij God leefde. Want men kon alleen de Bijbel goed vertalen als men zelf ook uit het Woord leefde, als men dicht bij God wilde leven. Natuurlijk moest een vertaler ook kennis van zaken hebben - en toen ik er deze week iets over las, verbaasde het mij eigenlijk hoe die theologen van vier eeuwen geleden zo'n heel goede kennis hadden van de oorspronkelijke talen van de Bijbel, daar kan de gemiddelde theoloog tegenwoordig met al zijn computervertaalprogramma's volgens mij niet aan tippen – men moest natuurlijk kennis van zaken hebben, maar men moest dus ook zuiver zijn in de leer en in het leven. Omgang met de Heilige Schrift vroeg om een heilig leven. Maar niet alleen in het 'wie?' ook in *hoe* de Bijbelvertalers te werk gingen, ziet men iets van de diepe eerbied voor Gods Woord. Ik citeer een theoloog die over de Statenvertaling heeft geschreven: *Er was geen enkel punt (tijdens het vertalen) waar men lichtvaardig overheen ging. De vaste overtuiging dat de Heilige Schrift het Woord van God is en dat hierin de Heilige Geest spreekt, leidde tot het principe zo getrouw mogelijk de woorden van de Schrift weer te geven, en liever het Nederlands te vormen naar het Hebreeuws en Grieks dan ook maar in het minste de grondtekst geweld aan te doen.* Men wilde dus zo letterlijk mogen vertalen om zo min mogelijk het gevaar te lopen om Gods Woord onjuist weer te geven. Want Gods Woord was zo heilig..., zo bijzonder..., met zo'n geweldige betekenis.

Nou, daarvan ook wilde Paulus zijn leerling en collega Timotheüs overtuigen. Of nu ja overtuigen..., Timotheus zou er mogelijk niet aan getwijfeld hebben, maar ik denk dat Paulus dit Timotheüs opnieuw op het hart wilde drukken: die kracht, het bijzondere, de geweldige betekenis van Gods Woord! Om het met psalm 119 te zeggen: 'hoe wonderbaar is Uw getuigenis!'

Timotheüs bevond zich namelijk in een heel lastige situatie. Hij was door Paulus aangesteld tot leider van de gemeente in Efeze. Timotheüs had de taak gekregen om het werk van Paulus voort te zetten. Maar dat was geen gemakkelijke taak. Er was veel onrust in de gemeente. Er waren onruststokers de gemeente binnengekomen, waar Paulus geen goed woord voor over had. Paulus zegt in

het begin van hoofdstuk 3 dat het een kenmerk van de laatste dagen (van de eindtijd) is dat er allemaal egoïsten, materialisten, hoogmoedige, onheilige, onmatige en verwaande mensen zullen opstaan. Paulus plaatst die onruststokers hiermee is niet zo positief kader... Al die onruststokers in Timotheüs' gemeente, het is een kenmerk van deze tijd. Wat die onruststokers precies deden of leerden, dat is wat lastig om uit de brieven van Paulus aan Timotheus op te maken..., maar het was in ieder geval tot schade van het geloof in de Here Jezus Christus en tot schade van het gemeentelven.

Hoe moest Timotheus nu met deze situatie omgaan? Nu, zo zegt Paulus: ¹⁴*Blijft u echter bij wat u geleerd hebt en waarvan u verzekerd bent, omdat u weet van wie u het geleerd hebt, ¹⁵en u van jongs af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is.*

'Timotheüs, blijf bij wat je hebt geleerd. Paulus bedoelt: van mij. En ook van je moeder en grootmoeder die je in het geloof hebben grootgebracht (zie: 2 Timotheus 1:6). Houd dat vast! ... Misschien hebt u ook wel van die mensen uit het verleden of het heden waar je van heb geleerd, waar je iets van hebt meegekregen wat betreft het geloof. Misschien wel die oma of die opa waar je vroeger naast mocht zitten in de kerk. Of die zondagsschooljuffrouw, of basisschooljuffrouw die zo graag over de Heere Jezus vertelde. Of vader of moeder. Mensen die God heeft gebruikt om met u of jou een weg te gaan en je op weg te helpen. Wees zuinig op wat je van God in andere mensen hebt ontvangen.

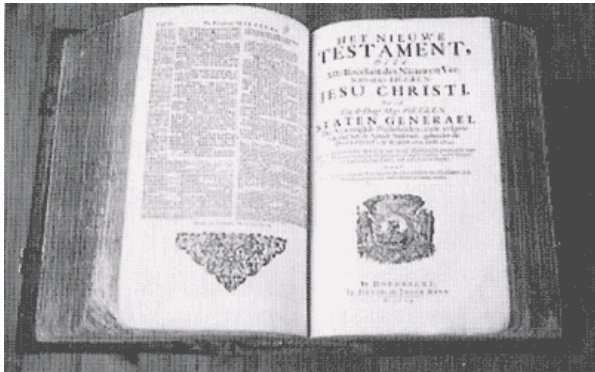
Blijf bij datgene wat je hebt geleerd... omdat je weet van wie je het geleerd hebt en je van jongs af aan de heilige Schriften kent. Houd vast wat je van jongsaf aan uit de heilige Schriften hebt geleerd! Die kennis vanuit de Schriften, dat vertrouwd zijn met de Bijbel, die omgang met Gods Woord... dat moest Timotheus weerbaar maken en hem helpen om in die gemeente van Efeze ondanks alle onrust toch zijn werk te kunnen staan. En dan legt Paulus ook uit waarom hij Timotheus zo sterk op dat Woord van God, op 'de Schrift' wijst: *Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, ¹⁷opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.*

Eerst even naar de woorden zelf kijken...

'Heel de Schrift', zo begint Paulus zijn argumentatie. Nu met 'heel de Schrift' bedoelde Paulus de boeken van het Oude Testament. Het Nieuwe Testament moest namelijk op dat moment nog geschreven worden, onder andere door Paulus zelf. Maar als wij nu anno 2018 die woorden van Paulus lezen over 'heel de Schrift', dan mogen wij ook het Nieuwe Testament erbij bedenken. De Nieuwtestamentische boeken kregen in de vroege Kerk al spoedig hetzelfde gezag als het Oude Testament.

Heel de Schrift ('de hele Bijbel') is door God ingegeven, zo zegt Paulus. Letterlijk staat er: heel de Schrift is door God ingeblazen..., geïnspireerd..., doorademt. Heel de Bijbel is met de adem van God gevuld. Een prachtige omschrijven! Ik moet daarbij denken aan hoe Genesis 2 ons met een prachtige vertelling schildert hoe de eerste mens is gemaakt: God schiep de mens, zo vertelt Genesis 2, uit het stof van de aarde, uit klei. Maar hoe mooi ook gevormd, hoe kunstig gemaakt, er zat geen leven in. Totdat God de levensadem erin blies. Toen kwam de mens tot leven. D door de adem van God. Nu, zo heeft God die woorden van de Schrift doorademt. De dode letter komt tot leven... een schepping van God!... Ja, de Bijbel ook gewoon aards, zoals die eerste mens uit

het stof der aarde geschapen. De Bijbel bergt ook heel veel menselijks in zich. Je ziet heel menselijke trekken in hoe Paulus en Petrus sommige dingen verwoorden. In de emoties die psalmdichters van zichzelf laten zien. In de zoektocht van de Prediker en de hartstocht van de schrijver van Hooglied. Je ziet in de Bijbel soms ook foutjes in datering, of in een citaat. Soms heel menselijk allemaal, maar toch: door God doorademt. Dat is de kracht van het Woord. Als je de Bijbel heel dicht bij je leven laat komen..., dan voel je Gods adem..., dan hoor je gewoon Gods hart kloppen..., dan is God heel dichtbij. Dan spreekt Hij je aan.

⁶Heel de Schrift... is door God ingegeven (door God doorademt).... en is nuttig om daarmee te **onderwijzen**, te **weerleggen**, te **verbeteren** en **op te voeden** in de rechtvaardigheid, ¹⁷opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust. Heel de Schrift, de hele Bijbel kon Timotheus gebruiken om te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden... Als je deze woorden zo achter elkaar leest wat de Bijbel kan betekenen voor je, dan zie je misschien gewoon een rijtje met woorden die allemaal wat op elkaar lijken. Maar er is een heel mooie opbouw in deze zin: *Onderwijzen en weerleggen*. Deze woorden hebben te maken met wat je gelooft. Het weten. Geloofskennis. Maar ook het vertrouwen. Kennis met je hoofd en vertrouwen met je hart. *Onderwijzen*, dat is daarbij de positieve component: Timotheus moest de gemeenteleden helpen om te groeien in het geloof en het geloofsvertrouwen. *Weerleggen* is de negatieve component: Timotheus moest ook verkeerde geloofsvoorstellingen aan de orde stellen, eenzijdige geloofsuitspraken aanvullen en de theorieën van de onruststokers weerleggen. *Onderwijzen en weerleggen* dus. Maar ook: *verbeteren (corrigeren) en opvoeden*. Nu, deze werkwoorden hebben te maken met het doen. Je gedrag. De levenswandel. *Verbeteren*, dat is de negatieve component: Timotheüs moest verkeerde praktijken aan de kaak stellen de gemeenteleden weer de juiste weg aanwijzen. Maar ook: *opvoeden*. Dat is de positieve component: Timotheus moest de gemeenteleden laten ontdekken wat een christelijk leven inhoudt, wat christelijke normen en waarden zijn, hoe je de Here Jezus in je dagelijks leven moet volgen en wat voor consequenties dat heeft voor je leven. Zo zou Timotheus als 'mens Gods' (vers 17), als man Gods, zoals ook de profeten in het Oude Testament werden aangesproken als zij in Naam van God het volk onderwezen en bijstuurden, zo zou ook Timotheus in zijn gemeente tot zegen kunnen zijn.

Nu bent u geen Timotheüs... maar ik zou u willen vragen: *heeft u op deze manier, zoals Paulus hier schetst, de kracht van Gods Woord al ervaren? Heeft u al ontdekt dat*

Gods Woord zo krachtig, zo bijzonder en tot een zegen en redding voor je leven kan zijn?

Het Woord van God dat u en mij **onderwijst**... Nee, de Bijbel geeft niet allemaal interessante wetenswaardigheden over het geloof en over God..., veel dingen weten wij soms niet en begrijpen wij soms niet..., maar kennis die mijn hart anders maakt en ons een grote rijkdom geeft: rust, vertrouwen, dankbaarheid, ontzag. Hebt u daar al iets van ervaren?

Het Woord van God dat mijn verkeerde voorstellingen **weerlegt**. Het Woord van God dat mijn eenzijdig beeld van God aanvult en bijstelt..., dat mijn vastgeroeste overtuigingen over God, mens en wereld aan de kaak stelt? Tijdens een van de Bijbelkringen vorige week hebben wij gesproken over ons eigen denkkader, waarmee wij de Bijbel lezen en dat soms opengebrouwen moet worden: hoe ik God beleef, klopt dat eigenlijk wel? En hoe ik naar die ander kijk, is dat wel juist? Ook dat is de kracht van Gods Woord.

Het Woord van God dat mijn levenswandel **verbetert, corrigeert**: dat mij ontdekt aan mijn onzuivere gedachten, gemakzucht, oppervlakkigheid, egoïsme.

Het Woord van God dat mij **opvoedt**, doet groeien in het leven met Christus..., zodat ik meer vergevingsgezindheid zal laten zien, zodat ik op een andere manier mensen zal benaderen, zodat ik dichter bij God zal leven. Zo wil dat Woord van God..., ja zo wil God door middel van Zijn Woord ook uw leven vormen, verdiepen, herscheppen zoals Hij dat heeft bedoeld. Dat is de schat van Gods Woord die u en ik mogen ontvangen en waar wij dagelijks uit mogen putten.

De Bijbel is Gods Woord. Want God is aan het Woord. In dat Woord ontmoeten wij het hoogste Woord, Jezus Christus. Het Woord, waarnaar alle woorden in de Bijbel samen verwijzen. In Hem heeft God Zichzelf uitgesproken. Hij is uitgesproken God Zelf.

De Bijbel is Gods Woord. Want God is aan het Woord. Hij spreekt u en mij aan. Soms moet je daarvoor heel goed luisteren, soms is het gewoon heel duidelijk voor je. Soms moet je een Bijbelgedeelte gewoon even laten staan om het later misschien beter te verstaan. Maar God is aan het Woord. Daarom hadden de Statenvertalers zoveel eerbied en lieten zij zoveel voorzichtigheid zien bij het vertaalwerk.

God is aan het Woord en daarom heeft dit Boek zo'n kracht. Luther heeft het eens zo verwoord: *'De Bijbel is levend; hij spreekt tot mij; hij heeft voeten en rent mij achterna; hij heeft handen en pakt mij beet'*. Zo persoonlijk, zo levend, zo actueel is de Bijbel. Omdat de persoonlijke God zelf er door heen spreekt. Dat is het geheim van dat Boek. Wat een kostbaar geschenk!

*Een rijke schat van wijsheid
schonk God ons in zijn woord.
Hebt moed, gij die op reis zijt,
want daarmee kunt gij voort.
Gods woord is ons een licht,
en elk die in vertrouwen
daarnaar zijn leven richt,
die zal er in aanschouwen
des Heren aangezicht
(Gezang 326 LbvK)*